

Ольга Юнак,

магістрантка 6 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **О. В. Малицька**, к. пед. н., доцент (БДПУ)

ОПТИМІЗАЦІЯ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Актуальність. Учитель початкової школи є суб'єктом як педагогічної, так і художньої діяльності. А отже здійснення його професійної діяльності вимагає знання специфіки художньої діяльності, зокрема, художньої діяльності молодших школярів, її осмислення з позицій педагогіки, дидактики й педагогічної психології, а це, в свою чергу, передбачає оволодіння навичками організації художньо-педагогічного процесу.

У сучасній педагогічній науці отримав визнання та розповсюдження новий напрямок – художня педагогіка, основоположником якого є Б. Неменський. Він запропонував будувати процес освіти на основі поєднання раціонально-логічного й емоційно-образного пізнання. Підсумком пізнання такого навчального процесу є емоційно-цінністі орієнтири особистості.

Ступінь досліджуваності проблеми. Аналіз сучасних досліджень (В. Кан-Калік, Р. Гельман, Г. Шевченко, О. Хижна) виявив низку спільніх для художньої та педагогічної діяльності прописуальних характеристик, а отже наявний і вплив відповідної синкретичної (художньо-педагогічної) діяльності на творчий розвиток особистості педагога.

Мета і методи дослідження. Метою дослідження є визначення факторів, які б сприяли оптимізації художньо-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Основними методами дослідження були аналіз психолого-педагогічної, методичної, мистецтвознавчої літератури та експериментальна апробація теоретично визначених педагогічних умов.

Сутність дослідження. У художньо-педагогічній діяльності синтезуються особливості художньої творчості й педагогічної діяльності. Предметом художньо-педагогічної діяльності можна вважати організацію такого педагогічного процесу, в якому відбувається проживання, переживання соціально-культурного досвіду, відбитого в художніх творах, осмислення й усвідомлення сприйнятого, а результатом діяльності – безпосередній розвиток емоційно-ціннісного й творчого ставлення до світу.

Якості, властиві художнику, як от: здатність до створення задуму й втілення його на практиці, здатність до імпровізації, володіння рефлексивними механізмами, усвідомлення власної індивідуальності, здатність до емоційно-образного діалогу характеризують також і суб'єкта художньо-педагогічної діяльності.

Невід'ємними властивостями художньо-педагогічної діяльності є особливий емоційно-образний характер дій педагога в художньо-педагогічному процесі. Якщо цей процес організований таким чином, що викликано емоційний відгук учнів, то це буде сприяти створенню реальних

Бердянський державний педагогічний університет

умов для формування особистого способу ставлення до світу, інших людей, самого себе.

Якщо визначати специфіку художньо-педагогічної діяльності з позиції синтезу в ній художньої та педагогічної складових, то це дає можливість трактувати її як організований творчий процес взаємодії суб'єктів, спрямований на їх самореалізацію.

Основні висновки. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до художньо-педагогічної діяльності в процесі професійної підготовки буде більш ефективним, якщо:

- визначити структуру та зміст художньо-педагогічної діяльності, які синтезують властивості художньої та педагогічної діяльності та створюють особливий тип організації та керування навчальною діяльністю;

- забезпечити формування мотиваційного, операційного та рефлексивного компонентів готовності до художньо-педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Козлов Ф.М. Культура как фактор гуманизации общества / Ф.М. Козлов. – СПб. ИПЦ СП ГУТД, 2006. – 463 с.

2. Хижна О. П. Художньо-педагогічна підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах реформи національної системи освіти в Україні // Науковий часопис: Зб. наукових статей НПУ імені М. П. Драгоманова. – Вип. 1. Серія 5. Педагогічні науки: Реалії і перспективи. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – С. 3–12.

Олександра Ячменьова,
студентка 2 курсу

факультету психолого-індустріальної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **О. В. Малицька**, к. пед. н., доцент (БДПУ)

АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧА ТЕХНОЛОГІЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Актуальність. Використання елементів арт-терапії в початковій школі є актуальним напрямком в навчально-виховному процесі сучасної початкової школи. Він пов'язаний з розкриттям творчих можливостей дитини, розвитком її сенсомоторних навичок, невербалного мислення. Доведено, що цей метод у роботі з молодшими школярами дозволяє розвивати та удосконалювати їх увагу, пам'ять, мислення, підвищувати самооцінку, позбавитись від негативних емоцій.

Ступінь досліджуваності проблеми. Аналіз сучасної літератури виявив, що існує безліч понять «арт-терапія». Одне з його трактувань – це «...сукупність видів мистецтва, метод, стратегія діяльності фахівця в цій області» [2, с. 56]. При цьому спостерігається різноманіття напрямків арт-терапії: казкотерапія, лялькотерапія, ізотерапія та інші, в залежності від матеріальних засобів впливу на людину. Однак загальною основою для них є художня (творча) діяльність суб'єкта.